

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КОМІТЕТ З ПИТАНЬ НАРОДНОЇ І
НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ МОЗ УКРАЇНИ»**

ПВНЗ «КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УАНМ»

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ФАХІВЦІВ З
НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ УКРАЇНИ»**

НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

**ГО «АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ. РОБОЧА ГРУПА ПО
ЗАСТОСУВАННЮ ТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗІОТЕРАПІЇ ТА ЛАЗЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ»**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВОГО СИМПОЗИУМУ**

**«НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ З ПОЗИЦІЙ
ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ.
ФІТОТЕРАПІЯ. ЧАСОПИС – 10 РОКІВ»**

15-16 березня 2012 р.

(Ресстраційний №03 у Всеукраїнському реєстрі
науково-практичних заходів на 2012 рік)

м. Київ

свідчення значних загально-соматичних та метаболічних порушень при тривалому та рецидивуючому існуванні СПК та потреби в продовженні лікування.

Наведені позитивні зміни в комплексному лікуванні цієї недуги при додатковому застосуванні імуно-тону можуть бути зумовлені чинниками його складових: елеутерококу (адаптоген, активатор метаболічних процесів), звіробією (антидепресант, вяжучі, протизапальні, антиоксидантні властивості тощо), ехінацеї (імуномодулятор, протизапальні, репаративні властивості тощо). В цьому засобі вдало підібрані рослинні чинники, дія яких відповідає стану виснаженого організму за будь-яких неспецифічних обставин, як в нашому випадку – СПК.

Необхідно відзначити, що лікування імуно-тоном добре переноситься при схильності до гіпотонії. Лише у хворих, зі схильністю до гіпертензії та астено-невротичними явищами, на тлі домінуючих астено-депресивних ознак на 10-12 день лікування можливі посилення гіпертензії, збудливості та порушення засипання. В таких випадках ми переходили на одноразовий прийом імуно-тону, зниженню на половину його разової дози, але продовженню тривалості застосування задля забезпечення належного імуномодулюючого впливу.

Спостереження продовжуються.

Отже, рослинний комбінований засіб «Імуно-тон» є цінним доповненням до комплексного лікування хворих на рецидивуючий синдром подразненого кишечника, особливо з астено-депресивними та імунодефіцитними явищами.

Доцільно продовжити вивчення впливу імуно-тону на тривалість відновлення імунологічного стану організму, метаболічних порушень залежно від давності СПК, віку та статі хворих.

О.І. Волошин, Т.О. Ілащук, В.П. Присяжнюк, П.В. Присяжнюк
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

КВЕРЦЕТИН ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЦИРОЗ ПЕЧІНКИ НЕВІРУСНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Останнім часом в Україні та світі зростає захворюваність на цироз печінки (ЦП) та, незважаючи на використання сучасних фармакологічних засобів і впровадження нових методів лікування, залишається високою летальність внаслідок цього захворювання. Це пов'язано насамперед із ураженням у таких хворих різних органів та систем на тлі первинного ушкодження печінки.

Метою роботи було оптимізувати шляхи корекції уражень серцево-судинної системи у хворих на ЦП невірусного походження шляхом включення до комплексного лікування таких пацієнтів кверцетину.

В основу клінічних досліджень були покладені спостереження за 43 хворими на ЦП, віком від 30 до 80 років, середній вік склав – 54,2 роки. Серед обстежених хворих переважали чоловіки – 54 (67,5%). Тривалість захворювання з моменту встановлення діагнозу ЦП становила від 1 до 5 років. У групу порівняння увійшло 20 хворих, яким призначалась загальноприйнята базисна терапія згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 1051 від 28.12.2009 “Про надання медичної допомоги хворим гастроентерологічного профілю”. Основну групу склали 23 хворих на ЦП, яким разом із основним лікуванням призначали гранули кверцетину у дозі 0,04 г двічі на день після прийому їжі впродовж 14-16 днів. Ефективність

лікування у всіх хворих оцінювали на 14-16 добу. Контрольну групу склали 30 практично здорових осіб репрезентативних за віком та статтю до досліджуваних груп.

В результаті досліджень встановлено достовірне зниження концентрації загального та прямого білірубину впродовж лікування у хворих обох груп, що клінічно супроводжувалось зменшенням проявів жовтяниці. Активність аспартатамінотрансферази (АсАТ) впродовж лікування знижувалась у хворих основної групи на 28% ($p < 0,05$), аланінамінотрансферази (АлАТ) – на 21% ($p < 0,05$), загальної лактатдегідрогенази ЛДГ (заг.) на 14% ($p < 0,05$), що вказує на зменшення цитолітичного синдрому та інтенсивності окисно-відновних процесів у таких хворих. Впродовж лікування достовірно знижувалась активність гамаглутамілтранспептидази (ГГТТ) у обох групах, що відображало зменшення проявів інтоксикаційного синдрому та холестазу у обстежених пацієнтів. Впродовж лікування концентрація фактора некрозу пухлин- α (TNF- α) у крові хворих основної групи знижувалась на 71% ($p < 0,05$). Отже, впродовж двох тижнів комплексного лікування в стаціонарі активність АсАТ, АлАТ та ЛДГ (заг.) більш ефективно коригувалася у хворих на ЦП, які додатково до основного лікування приймали кверцетин, що відбувалось на тлі зниження концентрації загального білірубину та активності ГГТТ. У таких хворих найкраще відновлювалась цитокинова ланка імунної системи, що проявлялось у зменшенні концентрації TNF- α .

Таким чином, кверцетин може розглядатись як один із ефективних засобів оптимізації комплексного лікування хворих на цироз печінки невірусного походження, в тому числі з ураженнями серцево-судинної системи.